

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Реданція й Адміністрація:
Львів, РИНОН Ч. 16. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Konto: H. K. O. Lwów 504000
• Banku Czeskiej Legacji
Praga „Dílo“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 3.00 зол
квартально 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Масовий наплив у ряди січовиків.

СІЧОВИКИ ЗДОБУЛИ МАДЯРСЬКИЙ МУНІЦИПІЙНИЙ ТАБОР.
(Телефоном від нашого кореспондента)

Прага, 21. III. год. 11.15 вночі.

За інформаціями, які нині пополудні прийшли до Праги, боева ситуація у східній частині Карпатської України майже не змінилася. Великий Бичів ще борониться. Січовики тримають відтинки Косівська Поляна, де в долині ріки Топірки захопили малярський муніципійний табір. Дуже сильні бої йдуть в районі Рахів—Кваси—Ясіня. Залізничний шлях на Ясіня ще всебічно в руках січовиків, які на північній заході загналися вчора аж до Брустур, що їх обсадили. В ряди січовиків масово горніться населення Рахівщини та Ясініщини, до якого вже дійшли вістки про поведінку малярів. До Хусту приходять все нові частини малярського війська, в чому багато технічних частин та артилерії. Столицю перенесли маляри з Хусту до Мукачева.

За неперевіреними на 100% вістками розстріляні між іншими провідники УНО. дир. Федора Ревая та кілька десятків урядовців, яких захопили під час спізненої евакуації. Між при-

звизами вбитих під час сутичок з чеським військом подають ще інж. Васюка та Садовського.

Міністрів Юлія Ревая та Клочурака сподіються завтра у Празі. Дуже можливий є скорий, а може навіть негайний виїзд президента о. д-ра Волошина до Лондону. Є кола, які його до цього дуже інтензивно намовляють.

Між Берліном і Будапештом помітне погіршення взаємин.
Роман Голіян.

Національна жалоба.

У Празі проголосив український міжорганізаційний комітет національну жалобу, що триватиме від 15. березня до 25. квітня п. р. в пам'ять поляглих у боях за Карпатську Україну. В дні 2. квітня відбудеться у Празі у греко-католицькій церкві богослуження за поляглих.

Поїздка до Лондону.

Братиславська радіовислання потвердила у вівторок 21 п. м. вістку, що президент о. д-р Волошин виїхав з Білгороду до Лондону.

Лицарська смерть 35-ох командантів і 9-ох діячів.

ВІДЕНЬ, УПС. „Ноес Вінер Тагеблат“ помістив кореспонденцію п. н. „Партизанська війна в Карпатській Україні“ такого змісту: На основі малярських джерел запевняють, що маляри здобули вже територію за Тисою недалеко румунської границі. З Мармароського Сигету повідомляють, що владі січовиків подали-

ся в гори і там ведуть постійно партизанку. Втікачі з Карпатської України оповідають, що там розстріляли досі 35-ох командантів Карпатської Січі та 9-ох вищих урядовців. Чеських утікачів відсилають до Чехії і Моравії.

З Будапешту надійшли вістки, що т. зв. „карпатські русини“ зі східної Словаччини бажають прилучитися до цілої території Карпатської України.

„Фелькшер Беобахтер“ пише, що карпатські українці даліше ставлять завзятий опір малярам. Далі потверджує вістку, що маляри розстріляли 35-ох українських провідників.

„Вінер Ноесте Нахрахтен“ пише: Шойво тепер доходить з Карпатської України докладніші вістки про героїську боротьбу українців з малярами. Між ін. повідомляють, що в бою вчора брат міністра закордонних справ Карпатської України дир. „Федір Ревая“.

Маляри опанували щойно долину.

(Телефонат до „Українських Вістей“).

Букарешт, 21. III. год. 11 вночі.

Про ситуацію на румунсько-карпатоукраїнській границі багато сказати досі не може. Можу лише ствердити, що ціла долина Тиси вже обсаджена малярськими військами. Зпоза границі доходить дуже сильний відгомін стріля. Доказ, що тільки долина Тиси в руках малярів. Від учора наплив утікачів з Карпатської України припинився. Всякий рух між обома державами на цьому відтинку перерваний. Ніяких сутичок на кордоні нема. Утікачів з Карпатської України вже перевезли до Семигорода.

Президент о. д-р Волошин звернувся першим виїздом до румунського уряду з подякою за змил та з проханням допомогти утікачам з Карпатської України. Українці на Буковині та в Букарешті організують поміч. З Білгороду потверджуються вістки про виїзд през. о. д-ра Волошина, але чи до Лондону не вітимо.

Доводі сензаційні вістки надходять в Відень, які мені очевидно тяжко перевірити, а саме: прем. Ю. Ревая має мати обмежену свободу рухів і покищо не може з Відня виїхати. В німецьких колах — як кажуть — сильне нетерпіння з приводу розлаштування карпатоукраїнської справи. Вони не числяться з тим, що

Карпатська Україна буде боронитися. Думали, що це скінчиться одночасно з Чехією і без надмірного галасу. З терену Німеччини дуже тяжко тепер організувати для утікачів будь-яку допомогу.
І. П.

Президент Карпатської України у переїзді через Румунію та Югославію.

Президент о. д-р Волошин спинився на румунській території в Сигеті, олісія в Тімішоарі. Відтіля виїхав він до Білгороду, куди приїхав уночі з 19. на 20. ц. м. Президент Карпатської України відбув 20. ц. м. вчором розмову з прем'єром Югославії. З Білгороду виїде він до Загребу, відтіля до Лондону.

Президентові о. д-рові Волошині товаришити голова карпатоукраїнського союзу А. Штефан, секретар президії союзу пос. Л. Романюк, пос. Дмитро Німчук та кількох вищих урядовців з різних ресортів. Посол Л. Німчук виїздить до Відня, щоб порозумітися з прем'єром Ю. Реваям.

„Не спічну, доки не osiąгну моєї мети“

ЗЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ О. Д-Р ВОЛОШИН ПРЕДСТАВНИКАМ РУМУНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Під час побуту в семигородському місті Тімішоарі президент Карпатської України при-

ня представників румунської преси та зложив їм заяву, в якій висловив подяку румунському королеві, державній владі та населенню за гостяну постачу. „Змагатиму до того — ствердив він, щоб вивести мою державу на шлях поступу й розквітту, на який вона виїшла була недавно. Щоб це osiąгнути, налагоджу звязки з тими, що можуть мені допомогти і що допоможуть мені. Не спічну, доки не osiąгну своєї мети!“ На кінець о. д-р Волошин згадав про положення румунської меншини під українським володінням та висловив надію, що карпатоукраїнські румуни ще відзискають ті права.

Румунська, сербська та хорватська преса присвячує багато уваги подіям у Карпатській Україні та висловлюється з великою пошаною про героїську оборону цієї країни.

Українці організують поміч для утікачів з Карпатської України.

В Чернівцях, Букарешті та в Білгороді вистали „Українські громадські комітети Карпатської України“, які організують поміч для утікачів. Букарештський комітет вислав до Сигету пошк. Порожню, який тижном у контакт з утікачами. Представники державної влади, які з'їжджали до утікачів. Румуни похвально ставляться до утікачів. Румуни приймають на свою територію лише во-

юнів і старшин карпатоукраїнської армії та вищих урядовців — себто людей, яким загрожувало б під малярським пануванням найгірші переслідування. Утікачі зосереджують у семигородському місті Каюжі, відтіля вони можуть відійти в довільні напрями. Державна адміністрація запевняє утікачів хатр. Червоною Хрест — лікарську опіку.

Стара і нова ситуація.

Львів, 21. березня 1939.

Фінічне правило про акцію і реакцію об'єднує у цілій повноті у ділянках політики і психології. І мабуть важко було б кращого та більш яскравого прикладу на цю правду, як приклад реакції світа на німецьку акцію на терені колишньої Чехословаччини. Важко теж відірвати тут і відмежувати психологію від політики, себто нелегко відповісти на питання, які спонуки мають інші Франції і Англії монтувати великий протинімецький блок чи дійсно зайшли такі величезні зміни у міжнародній ситуації, які намагаються перерішити весь останній підхід тих держав до проблеми співпраці з Німеччиною, чи тільки у настроїх французького й англійського громадянства визначився перелом, який наводить оце свій висхідний у виступах відповідальних державних мужів обох тих демократичних великодержав?

Будь-що-будь це цікаве явище, як ціла міжнародна ситуація змінилася немов на кинув чародійної палочки після вмишу німецьких військ до Праги. Яка величезна різниця між нинішньою реакцією Франції й Англії та реакцією тих держав після першого розподілу Чехословаччини у Мінхені! Тоді Чемберленові й Даладієрові робили овації за врятування миру, а коли й були атаки опозиційних французьких та англійських кол за залишення на деді Чехословаччини, то названі обидва державні діячі та їхні міністерські товариші виправдували Мінхен німецькими аргументами. Мало того: після Мінхену у Франції шораз більше зискувала на значині група п. Файдена, якого вже називали „колишнім і будучим“ міністром закордонних справ, та група, яка проповідувала гасло не втручати у справи європейського суходолу та обмежити активну французьку політику до справи оборони західних кордонів Франції і заморських французьких колоній. Знову в Англії зростає течія, яка висловлювалася за нейтральністю господарською співпрацею з Німеччиною, за подогодою решти спірних справ пропонуванням Німеччиною шляхом двосторонніх пактів. Таким робом все указувало на те, що між Німеччиною з одного боку та Францією й Англією з другого прийде до загітнення зв'язків, до такого наближення, яке справді звільняє спірні питання тих трьох великодержав, відкриваючи широкий шлях до тої мети, яка звалася пактом чотирьох. Адже тоді, коли загострювалася італійсько-французький спір за впливи на Середземному Морі — між Рібентропом Італія до Парижа і в усьому світі казалося, що тепер Німеччина буде янголом миру: що Німеччина прийме на себе роль посередника між Римом та Парижем і Лондоном, і в гострій стадії конфлікту довкола справи Еспанії безпосередньо перед упадком Барселони, коли Франція заявила, що на піренейській границі поважається італійські односторонні, Німеччина трималася дисретно остоорою. Коли ж північні французькі настрої уляглися, бо Італія перестала форсувати свої максималістичні вимоги, зважалося, що дійсно йде до тривкого замирення на Заході: що західні великодержави підуть назустріч німецьким колоніальним вимогам, так само, як назустріч підуть італійським вимогам щодо участі в управі Суейського проливу, щодо порту Джибуті та прав італійських колоністів у Тунісі, відкидаючи територіальні претензії щодо північно-африканських колоній Франції. Все указувало на те, що на Заході буде мир, що Союзи будуть остаточ-

но інтегровані в континуум європейських держав, що в Європі та усьому світі прийде подія апіліна, що за тихою згодою західних великодержав Німеччина дістане частинно вільну руку здобути собі терени збуту для величезних надвишок свого великанського промислу на території нинішнього СРСР поруч із вільною рукою змістити політичний вигляд тієї частини Європи, як необхідну передумову для свободної торгівлі. Словом: мир на Заході та експансія на Сході, оперта на економічних інтересах Німеччини і на деяких моральних тезах (етичний принцип, право самовизначення), признаних цілим європейським Заходом.

Усе воно сьогодні перевернене коміть гоголем. Коли б ви ще місяць тому спитали сирого французького громадянина, чи він думає воювати в обороні Румунії, то мабуть ви побачили б здивоване обличчя на бентежливих заперечення. Нема сумніву, що найбільшим капризом французької закордонної політики було питання про таке нове сформулювання дотеперішніх союзів Франції, яке звільнило б Францію від її обов'язку автоматично ангажуватися всією військовою силою у такі складні європейські конфлікти, в яких Франція безпосередньо незацікавлена. Вказували на це гасло французької преси, щоб виповістити союзи союз. Тимчасом сьогодні на перших сторінках усієї західно-європейської преси величезні наголовки про загрожену Румунію та про плян зібрати всіх узагалі загрожених німецькою експанзією у спільному великому блоці.

Найчорніші хмари повисли знову над Заходом. Здемобілізовані раніш супроти Німеччини психічно західні держави, ба навіть малі балканські держави — сьогодні здемобілізовані і психічно і політично. Союзи, яким грозила повна міжнародна ізоляція: і від світа демократичного і націоналістичного — сьогодні стають одним із перших і бажаних партнерів для великодержав демократії, при односторонніх погодженнях, ревно реєстрованих світовою пресою, про згоду на можливість відбудови Рапаля (німецько-союцького порозуміння): вказується при цьому на останню делікатну супроти Німеччини промову Сталіна та на підкреслювання німецькими офіційними чинниками, що протикомінтервісний фронт бореться з комунізмом, але не має характеру блоку проти Союзу, як держави. Одночасно інспірована преса пускає пробірні більшовицькі на тему можливого відірвання Італії від союзу з Німеччиною за ціну великих концесій для Італії: спокійно Італію виглядають легкого вигри та напівковують її аргументом, що — мовля — на осі Рим—

3 польської преси.

Україніці, українська справа і польська політика.

Важкий удар останніх днів не зняв української проблеми з денного порядку. Яким шляхом не пішла б середньо-європейська політика та в чий руках не знайшлася б керма тієї політики — одне певне: українська справа буде одною з тих, якої ніхто не матиме змоги вповні анексувати. Ясна річ, що уряди держав, які стоять у якімнебудь зв'язку з українською справою, намагатимуться знайти у теперішній ситуації спосіб, як ту справу поладнати в найбільшій для себе користі. Українська справа займатиме важке місце в європейській політиці тепер і так довго, доки не прийде її єдино-правильна розв'язка. У зв'язку з останніми подіями варшавський консервативний „Час“ обговорює українську справу на польському відтинку.

„Загально відома річ, — читаємо там — писала про те особливо дуже обширно західно-європейська преса, що Підкарпатська Русь, як автономна країна в межах чехо-словацької республіки, мала бути в уяві деяких українських кол Півноччю для створення т. зв. Великої України. Ці кола, спираючись на публікації деяких націонал-соціалістичних політиків і публіцистів, розраховували на допомогу, яку в реалізації їх амбітних планів мала їм бачити дати гітлерівська Німеччина. Ах, що П мав український політиків, які перебувають на еміграції, мала дуже широкий розголос. Припинили їй велике значіння головно ті, що

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ за усіх померлих ПРОВІДНИКІВ І ЧЛЕНІВ Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

відправитися перед Ювілейними Загальними Зборами 23. березня 1939 р. в год 8-їй ранку в Успенській (Волоцькій) Церкві у Львові, при ауд. Руській, на яке усе Українське Громадянство запрошує
Краєве Господарське Товариство
„Сільський Господар“ у Львові.

Берлін вигравав досі лише Берлін. Замість ідеї переводити реалізацію європейської політичної мапи згідно з прийнятим у Мінхені етичним принципом — встав в усьо висоту ідеї зберігати за всяку ціну територіально-політичний статус кво скрізь, де він ще не змінився.

Ось у чому суть великанських змін, які прийшли та йдуть у міжнародній ситуації. Ось той фактичний стан, з яким мусимо сьогодні рахуватися. Сліпа вулиця, в якій опинилася покищо українська політична думка полягає у тому, що змінилися всі ті обставини дані у міжнародній ситуації, які ми раніш брали під увагу при формулюванні нашого становища. Ціла низка елементів міжнародної ситуації позитивних для українців — змінилася у нашу некористь. Але Європа змінилася сьогодні у стадії хаосу, серед чого не можна вилловлювати тривалих нових елементів: не можна робити цього вже сьогодні. Тому треба вижити, треба чекати на висталювання нинішньої ймовірної ситуації у такий новий образ, з яким можна буде „скомпанувати“ дотеперішні наші національно-політичні напрями та дотеперішню нашу національно-політичну калькуляцію. Відкинувши те, що вже неактуальне та прийнявши під увагу нову ситуацію, можна буде формулювати нові політичні напрями, такі, які співалися б на незмінних і тривалих українських ідейних засадах та одночасно рахувалися з новим міжнародною дійсністю, від якої українська національна політика не може бути відрізана. Покищо — продовжемо — все воно ще неясне, ймовірно, все воно ще може підлягати змін, все воно находитиметься щойно у стадії кристалізації, при чому той процес кристалізації може прийняти теж інші форми, ніж відкинувши читачеві сьогоднішніх газет. І тому єдине, що нам залишається, виходячи з реалістичних міркувань, це чекати, не втручаючись та не поспішаючи в істерію, яка нас може тільки скомпанувати.

Про небезпеку внести до української атмосфери елементи істерії — дозволимо собі сказати кілька слів завтра.

мусять шкодити в першу чергу самим українцям." Автор зазначає, що не почувши злобної радости з приводу українського розчарування, але те розчарування засажене, бо українці занадто піддавалися омані розраховувати на те, що їх доля покращає у боротьбі з Польщею.

Польські й українські засуджені історичною долею на те, щоб співжити. Це може банальний вислів, але він чим не менше правдивий і на нього можна особисто сьогодні поклакатися. І ось з цього факту, якого правдивість ще раз підтверджує прилучення Підкарпатської Русі до Мадярщини, повинні зробити відповідні висновки відповідальні українські політики і польська політика. Українці мусять стати на становищі, що розвиток їх народу можна уявити собі тільки в опертті на Польщі і ніколи в боротьбі з Польщею. Мін. Бек сказав у сенаті дуже оглядно, що „не мало ймовірно, щоб хто-небудь, що хотів би займатися тією проблемою, міг перейти до денного порядку над становищем Польщі в цій справі". Ці слова повинні стати точкою виходу для української політики. Їх природним висновком повинна бути повна льояльність української меншини у відношенні до польської держави. Льояльність, очевидна річ, що знайде свій вислів у практиці, у поведінці тієї людності і її політичних провідників, а не тільки в таких чи інших деклараціях.

Коли українці — каже п. (ім) — виконують цю основну умовину, то польська політика повинна піти в тому напрямі, щоб зре-

алізувати українські домагання, які не шкодять інтересам польської держави і забезпечити українському народові свободний суспільний та культурний розвиток. Реалізація тих домагань вилежить би польсько-українське співжиття та співпрацю. Якщо це досі не сталося, то тут винуваті обі сторони: українці, піддаючись оманам, не могли рішитися на ширшу льояльність до польської держави, польська політика не здобулася на яснву лінію в українській справі.

„Прилучення Підкарпатської Русі до Мадярщини і те, що гітлеризм спронуєвся засади національних держав, кладає край українським оманам, створюючи цим самим для нас умовини, щоб започаткувати згідне співжиття з українською меншиною."

Польська політика — каже автор — та українські політичні провідники стоять перед іспитом сторії.

Обговорюючи цю статтю „Часу сенсвське „АБЦ" пише:

„Одного тільки „Час" не додає або не хоче додати: німецькі пляги створення Великої України для Райху такі важкі, що напевно від них так швидко не відступить. Тому не можна вмовляти в себе, що українська небезпека вже для нас не існує."

Щодо думок „Часу" про можливість польсько-українського співжиття та співпраці „АБЦ" пише:

„Час" хоче конче повірити, що таке співжиття взагалі можливе."

„АБЦ", очевидна річ, в це не вірить і свого погляду на українську справу не змінює.

Як карпатські українці боролися за волю.

Боротьба, кровова боротьба, яку повела Карпатська Україна з мадярами за свою волю, знайшла широкий відгомін у пресі. І тепер ще, коли та боротьба догаряє, знаходимо тут і там уступи чи хочби тільки вислови, що підкреслюють подвиг Карпатської Січі. Ендецьке „Слово Народове" (ч. 82, з 21-го березня ц. р.) у передовій статті пише між іншим:

„У Польщі винторилася тут до границі з Мадярщиною та віджили давні про-мадярські sentimenti. Сьогодні маємо ту границю, але зі здивуванням стверджуємо, що Мадярщина іде у хвості німецької політики. У Польщі здогадувалися, що чехи без боротьби не віддадуть своєї незалежності, а Закарпаття перейде до Мадярщини без боротьби. Тимчасом січовики ще боються, а в Чехії не впаав ні один стріл."

Про ту боротьбу, якою мадяри мусіли здобувати Карпатську Україну, пише в краківському „ІКЦ" п. Анатоль Краковецький

ось що:

„Цей мадярський марш до нової границі з Польщею — це не була парада. Треба було по дорозі воювати і то доволі кроваво. Але треба відразу підкреслити, що треба було воювати не з чехами, тільки з відділами січовиків. І хоча січовики мають багато більше вбитих, то й у мадярів не бракує смертних жертв. Приперті до польської границі січовики не могли передістатися через неї. Пробиваючись серед лісів і гір вони почали відворот з одного боку на схід до Румунії, з другого на захід до Словаччини. Таким чином у Карпатській Русі проблема боротьби з січовиками ще існує і вимагатиме ще деякого зусилля мадярського війська."

На тлі тієї боротьби Карпатської України — каже автор — особливу картину представляла панічна втеча добре одягнених та озброєних чехів.

Мадяри розстрілюють полонених карпатоукраїнських вояків

— СТВЕРДЖУЄ МАДЯРСЬКА ПРЕСА.

Як подає „Век Нови" з 22. ц. м. мадярська преса описує битву мадярів зі січовими частинами під Хустом, де згинув коло 600 мадярів та може 6 разів стільки українців. Кінець битви

був трагічний для українців: відступаючи через мокляки, вони не могли вернутися — коло 70 людей утонуло. Мадярські війська розстрілюють січовиків, зловлених зі зброєю в руках.

Словаки дальше занепокоєні німецькою окупацією.

ПРЕМ'ЄР ТІСО УСПОКОЮЄ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Урядово повідомляють, що деякі кроки німецької армії викликали серед словацьких кол аражіння, що це порушує суверенні права Словаччини. Міродатні кола заперечують, що всі німецькі військові постанови, які вже видано і які ще видадуть, мають хвиляний характер, так що поступово їх ліквідувать.

Прем. Тісо заявив у промові в Баніацях, що з найбільшим часі діє до дальших важких для Європи подій, але Словаччині вже не загрожує ніяка небезпека.

Хоч словаків мало, але 2 мільйони таких людей як словаки значить багато, навіть в очах 80

мільйонів німецького народу. Тому нема основи до страху та сумнівів, дарма що є труднощі.

ПРЕДСТАВНИКИ СЛОВАЦЬКОГО УРЯДУ ВИІХАЛИ НА ПЕРЕГОВОРИ ДО БЕРЛІНА.

Словацьке пресове бюро оголосило комунікат такого змісту:

У вівторок рано виїхав до Відня віцепрем'єр Тука, мін. Дурчанський та 3 господарських експертів. Відтіля вони відлетіли до Берліна на переговори про словацько-німецькі торговельні взаємини.

місце повстане одна партія, мабуть під назвою „чеської національної спільноти"; матиме вона мискрізь формальний характер. Головою партії стане мабуть Гаха.

Гарантія доброго смаку

ПОМОЩОК ДО ПЕЧИВА

Richard

НАРАДИ НАД АВТОНОМІЄЮ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

БУДАПЕШТ, АТЕ. У найближчих днях прем. Телекі приступить до розмов з провідниками партій на тему автономії для Карпатської України. Заки він предложить законопроект про автономію парламентові, хоче узгодити його з партіями. Цим способом прем. Телекі хоче підкреслити, що він приваже до тої справи велике значіння.

РАДІЄВИЙ ЗАКЛИК РЕГЕНТА ГОРТІА ДО КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

У вівторок рано будапештська радіо-сила передала промову регента Гортія до карпатських українців по мадярськи та по українськи. Він взивав карпатських українців заперестати проливу крови та зложити зброю, запевнюючи, що Карпатська Україна під мадярським володінням дістане широкую автономію, якої не мала під Чехією. У цій промові Горті уживав назви Карпатська Україна. Очевидно, цього виступу мадярського радія не треба брати поважно.

МАДЯРИ ВИСИЛАЮТЬ ПОЛОНЕНИХ ЧЕХІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

УЖГОРОД, ПАТ. Мадярська влада відставила до словацького кордону 300 чеських старшин та вояків, що їх взяли мадяри в полон у Карпатській Україні.

В АВСТРІЇ ВЖЕ ВИДАЮТЬ ТОВЩІ ЛИШ НА КАРТКИ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Від 1. квітня населення Австрії мотиме купувати товщі лиш на картки. В Австрії вже введено спеціальний податок, т. зв. „біргерштоер", який до тепер обов'язував лише в Німеччині.

ПРИ ЗВАПНІННЮ КРОВОНОСНИХ СУДИНОК МІЗКУ І СЕРЦЯ вживаючи щодня невеликої кількості природної гіркої води Францішка Йосифа дістанемо легке зпорожнення при найменшій патузі. Сантафіто В. лікар

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ВИІХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

ПАРИЖ, ПАТ. През. Лебрен виїхав з жінкою з Парижа спеціальним поїздом до Лондону.

Президентові товаришать: мін. Бонне, ген. секретар цивільного кабінету ген. Браконіє, директор кабінету міністра закордонних справ Броссе, командор Кранц та підполк. Тассен. Президентові товаришить генералова Браконіє та пані Льюз.

ФРАНЦУЗИ ПРИГОТОВАНІ НА НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСКУ ОФЕНЗИВУ.

ПАРИЖ, ПАТ. У париських колах помітна почуття безпосередньої німецької загрози. Негайно після анексії Чехії французька опінія трактувала цю подію як наскрізь льокальну. Неспокій викликало шойно устінення протекторату та зокрема господарський натиск Німеччини на Румунію.

Французька опінія боїться, що Німеччина приступила до великої протифранцузької акції, при якій на перше місце висунулись би італійські колоніальні домагання.

ФРАНЦУЗЬКІ БЕЗРОБІТНІ МУСІТИМУТЬ ПРАЦЮВАТИ У ВОЄННІМ ПРОМИСЛІ.

ПАРИЖ, ПАТ. Як подають офіційно, у Парижі появилася декрет, на основі якого кожний зареєстрований безробітний має обов'язок приняти всяку працю у підприємстві оборонного промислу, яку запропонує йому державний уряд посередництва праці, без огляду на те, в якій місцевості прийдеться працювати. Безробітний, який не послухає, тратить запомогу на рік.

МІЖНАРОДНЯ БРИГАДА ВИМОРДУВАЛА ЦІЛИЙ ПЕРСОНАЛ ШПИТАЛЮ.

БАРСЕЛЬОНА, ПАТ. У каталонській місцевості Вілясакра найдено тіла 3-ох лікарів, 6-ох санітарок, фельчерів, санітарів і т. п. — разом 23-ох осіб, які становили персонал місцевого шпиталю. Розстріляли їх вояки міжнародної бригади — мабуть за те, що вони не хотіли евакуювати шпиталю.

Чеські урядовці обов'язані говорити до німців по німецьки.

ГАХА ГОЛОВОЮ ОДИНОКОЇ ЧЕСЬКОЇ ПАРТІЇ?

ПРАГА, ПАТ. Появилася розпорядок, згідно з яким чеські урядовці обов'язані урядово звертатися до німців по німецьки, як в розмовах так і у писемках. В найближчих днях повинніся деякі чехи розважувати всі чеські партії. На їхнє

Вісти з Карпатської України.

(Від нашого кореспондента з Чернівців).

Згідно з вістками з Сиготи дня 16. п. м. президент о. д-р Волошин переїхав селянським возом через Тачево до м. Сиготи. По дорозі до гр. кат. декана о. Медведського напали на през. о. Волошина чеські старшини з лайкою буди тоби він закликав розвал Чехо-Словаччини. Румунська служба безпеки арештувала беззачинних нападників. Переночували в Сиготі президент о. Волошин виїхав до Кіюжу, де при ння журналістів, знімали відзняв до Білгороду.

До Румунії втікло дуже багато чеських воєнків і старшин, які привезли зі собою багато зброї та воєнного матеріалу. Румунська влада всією зброєю їм відобрала. Ген. Прохара поїхав зі своїм штабом до Польщі.

Втікачі з Карпатської України і закордонні журналісти, які хвилино перебувають в Сиготі, оповідають чуда про героїську оборону січовиків. Українці боронять до останньої краплі крові кожної пади землі. В кожному селі Карпатської України повстали віддани Української Народньої Оборони, що разом з січовиками ставлять завзятий опір малларам.

На полі слави згинув один з братів Клем-пущів, підсекретар Калішук, радн. Кочерган, староста Сеплюшу Савачик, поет Гренджа-Донський, дир. Федір Рєзай, І. Улинець, інспек-

тор Марко та багато інших.

До Сиготи втікло поперх 3.000 утікачів з Карпатської України. Ними заопікувався місцевий комітет допомоги утікачам і раненим. Утікачам треба доконче дати українські книжки та часописи, яких комітет не має.

Від суботи, 18. п. м. румунську границю обсадило дуже сильне румунське військо і нікого не перепускає через кордон. Військо стріляє до кожного, хто зближається до кордону. Карпатоукраїнського кордону напроти Румунії бережуть далі січовики.

АКЦІЯ В ЧЕРНІВЦЯХ.

В суботу, 18. п. м. королівський намісник Фьондор прийняв делегацію українського жіноцтва у складі: п-ні Гордійчукової, п-ні Бурачинської та п-ні Одарки Князької, яка передала намісникові меморіал з проханням дозволити на збірку гроша, білля і ліків для ранених у Карпатській Україні. Одночасно делегація просила дозволу на виїзд лікарів та сестриць. Намісник прийняв делегатів ввічливо і приобіцяв дати відповідь найдалі до середи 22. п. м. Крім того в цій справі виїхав до Букарешту президент В. Залозецький. Збіркова акція охопила всі кола українського громадянства на Буковині.

В. Цин.

Подяка.

Одним потчування до обов'язку аложити пенію 75 ларикотів зазвичай обов'язує на життя «КАРПАТИ» у Львові за скорі і бач зайняв трудності виплати обов'язкової суми по майому Ватковій бл. п. с. Іванов Федотівні.

Скорі і акуратне виплати обов'язкової суми у показують мене поручити по одній українській Товариство обов'язує на життя «КАРПАТИ» у Львові на ширшим колам українського громадянства.

Турка п. Стр., 9. березня 1139.

Любов Федотівна.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛЬ ПОКИНУВ ДАНІЩІ.

Авас повідомляє, що консуль Злучених Держав покинув у вівторок, 21. п. м. Даніщ і осів у Гдині.

Звертаємо увагу нашим Влов. Передплатникам, що нашеkonto П. К. О. є тільки

504.060

Кonto ч. 143322 ліквідуємо цілковито, тому просимо старі складанки з цим числом знищити.

3.000 утікачів у концентраційних таборах.

Московське радіо повідомляє: У східній Словаччині знаходиться тепер 3.000 утікачів з Карпатської України. Їх примістили словаки

в концентраційних таборах. Майже 1.000 утікачів є ранених.

ПРОМ - БАНК

Львів, ГРОДЗЬКИХ 1, 1.

Тел. 292-15 і 200-15

ПРОСИТЬ ВСІХ СВОІХ П. Т. ЧЛЕНІВ ПІДПИСАТИ ПРИЗНАНУ ДИВІДЕНДУ (В ВИСОТІ 6% ВІД ВПЛАЧЕНИХ УДІЛІВ).

Ультимат німеччини до Литви в справі Клайпеди

НАГЛЕ ЗАСІДАННЯ ЛИТОВСЬКОГО УРЯДУ І СОЙМУ. — ЛИТОВЦІ ПОКИДАЮТЬ КЛАЙПЕДУ.

КОВНО, ПАТ. У вівторок 21. п. м. в год. 11-й вернувся до Ковна міністр закордонних справ Урбінс і склав звіт зі своєї розмови в Берліні. Безпосередньо по повероті мін. Урбінс німецький посол у Ковні д-р Цехайн перелав ноту, в якій Німеччина домагається звернути їй Клайпедський край на основі ЛЕГІТІМНОГО РІШЕННЯ ЛИТОВСЬКОГО СОЙМУ І ВИСУВАЄ НИЗКУ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОМАГАНЬ. В год. 12.55 відбулася тайна нарада частини послів до литовського союму при співучасті членів уряду (Штрасбургське радіо повідомило, що в цій нараді не брали участі посли з Клайпедського краю — прим. Ред.). В год. 2-й почалося засідання ради міністрів під проводом президента Сметони і тривало до год. 7-ої вечором. Безпосередньо по тім почалося засідання союму.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ЛИТОВСЬКОГО УРЯДУ.

По повероті до Ковна дня 21. п. м. мін. Урбінс арифферував кабінетові міністрів свої розмови з мін. Рібентропом, який в імені німецького уряду айсунув домагання до литовського уряду звернути Німеччині Клайпедський край. Мін. Рібентроп додав, що Німеччина візьме під увагу в широкій мірі господарські інтереси Литви у клайпедським порті, якщо дійде до звороту на основі порозуміння. МІН. РІБЕНТРОП СПИРАЄ СВОЄ ДОМАГАННЯ НА ОСНОВІ САМООЗНАЧЕННЯ НАРОДІВ, ДОДАЮЧИ, ЩО МИРНА РОЗВІЗКА СПРАВИ МОЖЕ ПРИСЛУЖИТИСЯ МАЙБУТНІМ ВЗАЄМИНАМ МІЖ ОБОМА КРАЯМИ. Далі німецький міністр підкреслює, що настрій у клайпедським краю — на основі його вісток такий, що слід справу поладати дуже швидко, щоб уникнути конфлікту.

По арифферуванні справи кабінет міністрів радн. довго над виторонимі положеннями, бо від год. 2-ої до 7-ої вечором. Того самого дня мін. Урбінс арифферував справу литовському союму на тайному засіданні. Литовський уряд

— каже комунікат — старався поладнати в порозумінні з німецьким урядом усі справи, що відносяться до клайпедського краю. В заяві з 23. грудня м. р. литовський уряд підкреслює, що рішення обговорити з німецьким урядом усі спірні справи і годиться вислати до Берліна когонебудь зпоміж членів уряду. Така розмова відбулася зі агаданним вислідом. На жаль нарада не відбулася в дусі, що відповідав би правному положенню клайпедського краю та якого можна було сподіватися на основі потягнень Литви. Хід наради торкався справ, що порушують клайпедську конвенцію і німецький договір у справі кордонів з 1928 р. Клайпедський край відлучено від Німеччини на основі версайського договору і віддано під спільну суверенність В. Британії, Франції, Італії та Японії. Згадані держави передали свої суверенні права дня 8. травня 1924 р. на Литву з тим, що на основі §. 15. конвенції «суверенні права у клайпедським краю або їх виконування не можна передати без згоди договірних сторін». Висунуте домагання до литовського уряду болюче і на литовський уряд спалає велика відповідальність при рішенні в цій справі. Покищо годі говорити про рішення литовського уряду, але слід пам'ятати, що при вирішуванні цієї справи уряд візьме під увагу в найширшій мірі інтереси литовського народу та теперішні реальні умовини.

Висунуті положення можна сподіватися в найближчих годинах (Штрасбургське радіо подало, що Німеччина визначила Литві 5 днів до подання ультимату — прим. Ред.).

ПАРІЖ, ПАТ. До Парижа дійшла вістка у вівторок пізнім вечором, що литовці покинули клайпедську територію. Таке подання справи, себто уступка Литви в користь Німеччини не виклала в париських колах більшого враження, бо назагал сподівалися такої поз-вляки.

Простуда?

НИМЕЦЬКІ УРЯДОВІ КОЛА НЕ ЛЕГКОВАЖАТЬ НАПРУЖЕННЯ З АНГЛІЄЮ ТА ФРАНЦІЄЮ.

БЕРЛІН, ПАТ. Офіційна німецького міністерства закордонних справ «Дойче Діпломатіше Інформацион» стверджує: Те, що німецький уряд відкинув своїх амбасадора з Лондону й Парижа та що відкинув англо-французький протест, не є пустою формальністю, лише висловом недоволення Німеччини встановища тих двох держав у справі Чехо-Словаччини. Англія поставилася негативно до розв'язки чехо-словачького питання, небажаної для замирення середньої Європи.

НИМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ ПЕРЕГОВОРІ ПЕРЕРВАНО.

ПАРІЖ, ПАТ. Економічно-фінансова агенція повідомляє, що франко-німецькі торговельні переговори припинено.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У КОЛЮМБІ.

БОГОТА, ПАТ. Вибори у Колумбії закінчили спокійно. Ліберали здобули 75 мандатів консерватисти 42, націоналісти 1. У департаментальних легіслатурах з 146 мандатів, 80 консерватистів та 1 націоналіст.

Українці в Німеччині і доля Карпатської України.

(МТІС — БЕРЛІН). В перших хвилинах рішучих подій у Карпатській Україні вислали Голо. Управа Українського Національного Об'єднання, "Національний Союз Українських Студ. Організацій" та "Українська Пресова Служба" в Берліні відповідні телеграми до канцлера А. Гітлера і прем'єра Б. Муссоліні. УПСлужба вислала безпосередні інформації до місця подій німецьким та чужинним телеграфним і пресовим установам. Щоденно посилалися відповідні бюлетені в німецькій мові.

Заходом Філії "Українського Національного Об'єднання" та Українського Студ. Т-ва "Січ" у Відні відбулося 15. п. м. в год. 9. веч. в залах Українського Клубу протестація з салю української колонії Відня й околиці. Відкрив віче голова від. філії УНО д-р

Остап Грицай. Дальші референти і принагідні промови ассували історію визвольних змагань Карпатської України до останніх годин. Віче вислало відповідні телеграми до канцлера А. Гітлера, до німецького міністра закордонних справ Рібентропа й до італійського міністра закорд. справ Чіано, — крім того телеграму до президента Карпатської України о. д-ра А. Волошина. (До нас дійшла вістка, що віденська пошта відносно з тих телеграм не прийняла. — Ред. "Діла"). Переведено теж грошову збірку на цілі оборони Карпатської України. Слід зазначити, що на віче, не зважаючи на те, що про нього було пізно повідомлено й лише раз у радіо, зішлося понад 200 осіб. Віче закінчено відспіванням українського національного гімну.

М И Л О
С М Е Т А Н К О В Е

J. IS. STERNIEWICZ & CO. ZNAJ

ч. 37/30
ПРИЗНАЧЕНЕ
ДЛЯ ВРАЗЛИВОЇ
ЦЕРИ

Маніфестаційна візита президента Лебрена в Лондоні.

ЗАТІСНЕННЯ ФРАНЦУЗЬКО - АНГЛІЙСЬКОГО СОЮЗУ. — ВАЖНІ НАРАДИ МІН. БОННЕ З МІН. ГАЛІФАКСОМ.

Президент Франції Лебрен з дружиною виїхав у вівторок 21. п. м. з візитою до Лондону. В год. 1-й попол. корабель "Коте д'Азір", ескортований французькими контр-природовими та ескадрою британських військових літаків, приплив до пристані Довру. З його привітав брат англійського короля м. Глестеру з французьким амбасадором. В 23-й год. пополудні през. Лебрен приїхав у спеціальним поїздом до Лондону, де в дівір Вікторія ждав на нього вже король з королевою та членами королівської родини, прем. Чемберлен з мін. Галіфаксом, першим лордом адміраліції і шефом генерального штабу. При звуках маршевої през. Лебрен з королем Юрієм VI, відїхав з почетом до королівської палати Бекінггем, де през. Лебрен замішав як гість короля. По дорозі наші народи витали оваційно королівську пару і французького президента з дружиною.

Підчас бенкету в королівській палаті король виголосив промову, в якій торкнувся відносин між обома державами. Географічне положення — говорив король — зробило оба краї сусідами, а Провидіння бажає, щоб були приятелями. Уряди обох держав і далі будуть працювати у справі мира і змагати-

муть до мирного поладнання багатьох важних справ. През. Лебрен заявив, що приязнь обох країв є нині для обох народів природною і необхідною умовиною їхнього існування. Публична опінія обох країв домагається зміцнення безпеки, щоби так причинитися до загального мира. Оба краї змагаються до привернення міжнародного довіря, без чого нема для народів ні мира ні правдивого щастя. Державні мужі Франції та Англії допомагають світові перебути теперішній неспокійний час.

Мін. Бонне, який приїхав з през. Лебреном до Лондону відбув у вівторок пополудні довшу нараду з мін. Галіфаксом.

Французька та англійська преса широко розписується про цю візиту. Оголошення декретів з повноваженнями для французького уряду у справі мобілізації всіх французьких сил на випадок війни дає змогу французьким державним мужам підчас політичних розмов у Лондоні — пише французька преса — домагатися від англійського уряду, щоби він оголосив загальну військову службу в Англії та перемінив теперішню співпрацю на тісний французько - англійський союз.

Вже надійшли матеріяли ориг. англійськ! на

мужські убрання жіночі костюми

"ДІМ МОДИ"

Л Ї В І В
Готель Європейський

Італія не вірить в оточення Німеччини.

Італійська опінія з великим зацікавленням слідкує за реакцією на Заході, що П викликали останні події в середній Європі. Італія поважно ставиться до оборони Франції та Англії, зате з великим недолюб'ям ставиться до проекту організації протинімецького блоку при участі

СССР. Ці проекти — на думку Італії — ослаблять ще більше становище Франції та Англії, яке підірвали події минулого і цього року. Одночасно вони зміцнять становище Німеччини та обох держав осі Рим—Берлін.

Франція загрожує збройний конфлікт на Близьким Сході.

ЕМЕН ВИСТУПИВ ПІД ІТАЛ. ВПЛИВОМ?

Як подає арабська преса, дійшло до непорозуміння між Еменом (державою у південній Арабії, з італійськими впливами) та Францією, за місцем Шейх Саїд, над проливом Баф ель Мандеб. Емен досереді недалеко Шейх Саїд поважні військові сили, які загрожують також британ-

ському Адену, тому відтіл вислано війська на еменський кордон.

Якщо конфлікт протягнеться, король Саудівської Арабії, який є у добрих взаємних з Англією, зробить натиск на Емен.

Нота Злучених Держав у справі анексії Чехо-Словаччини.

Уряд Злучених Держав надіслав ноту до Чехословаччини, в якій потверджує відбір ноти Німеччини у справі протекторату над Чехією та Словаччиною. Одночасно уряд Злучених Держав

стверджує у своїй ноті, що установлення протекторату не має правних підстав і Злучені Держави не признають його.

крем Halina № 2
(різновидний)
пленяє цюру,
хорошить перед
зморщинами
і їх усуває

Пересторога.

Отрим подаємо до ласкавого відома, що конкурентні фірми, переважно мидійські, складають оферти на перевіз різних товарів українським кооперативам і установам, як таж приватному купецтву, буцімто наша фірма вже ліквідована через відобрання нам концесії і продаж наших лав!

ЗАВ'ЯВЛЯЄМО, ЩО ВСЕ ЦЕ НЕЗГІДНЕ З ПРАВОМ, бо наша фірма працює увесь час уже від десятиліт і надаліше працюватиме як досі серед нашого Громадянства, тому просимо ласкаво і даліше присилати нам свої поручення.

З поваженням
Конц. підприємство самоходо-перевозова
БРАТИ ДМИТЕРНИ
Львів, Ринок ч. 43. Тел. 272-48.

ЗА ВІСТКИ ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ ВИКИНУЛИ ФРАНЦУЗЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

Мадярська телеграфічна агенція заперечує вістки про частинну мобілізацію на Мадярщині. Одночасно мадярський уряд наказав покинути Будапешт кореспондентів одної французької телеграфічної агенції зате, що він поширював вістки про мобілізацію на Мадярщині і діяв ось так на шкоду інтересів Мадярщини.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

поручає готове взуття і на замовлення по н и з ь к и х цінах

М. ДОВГАНІК

Унії Любельської 3 (бічна куркової, доїзд 4).

СССР НЕ ПОРОЗУМІВАВСЯ З ПОЛЬЩЕЮ НІ З РУМУНІЄЮ У СПРАВІ СПІЛЬНОЇ ОБОРОНИ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

МОСКВА, ПАТ. Пресовий відділ наркомату закорд. справ доручив закордонним кореспондентам комунікат, в якому заперечує поголоски про розмови з польським та румунським урядом у справі співпраці на випадок конфлікту. Як стверджує комунікат, Англія запитала 18. п. м. СССР, яке становище займе він на випадок загрози для Румунії. СССР запропонував міжнародну конференцію з участю Англії, Франції, Польщі, Румунії, СССР та Туреччини, але брит. уряд не прийняв її, мовляв: на те ще не прийшла пора.

БЕМАР БЮРО
ТЕХНІЧНО-ПРОМИСЛОВЕ
Л Ї В І В, ПЕКАРСЬКА 40, ТЕЛ. 247-48.
ПОСТАЧАЄ МАШИНИ млинсько-тартакові, мотори, перемодифіковані і реконструкції млинів та тартаків
400 10-11

АВСТРАЛІЯ І КАНАДА НЕ ПРИЗНАЮТЬ АНЕКСІЇ.

Австралійський прем'єр Льюїс склав заяву, що австралійський уряд підтримує британський уряд у всіх його зусиллях, щоб запевнити мир і безпеку світа перед дальшими замахами на волю і незалежність народу. Австралія не признає анексії Чех.

Канадйський прем'єр Кінг осудив у парламенті окупацію Чехо-Словаччини і заявив, що Канада годиться переговорювати з англійським урядом та всіма іншими урядами британської імперії з огляду на повагу безпеки.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50' у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ І СОЙМУ.

У вівторок, 21. п. м. відбулося пленарне засідання сенату, на якому прийняли кілька проектів.

У середу, 22. п. м. сойм на своєму пленарному засіданні розгляне теж кілька проектів законів.

Волосся в небезпеці.

Наукові досвіди вказали, що мило і шампуні, що містять у собі миловий порошок шкідливі для плекання волосся. Через те треба ужити лиш Вітамін-шампуну д-ра Тушицького без мила і акалії, який усуває надмірний гоні, скріплює волосові цибульки, надає волоссям шовковий відблиск і утримує оидуальню. 2751 1-4

ЖІНОЧУ : МУЖЕСЬКУ ТАЛАНТЕРІЮ

поручає

Е.ДУМИН

Львів

КОПЕРНИКА 4

Політична сенсація через одну букву.

Чергова „гаффа“ „Дзєніка Польського“.

„Дзєнік Польскі“ з 22. ц. м. приніс під великим трипальтовим наголовком сенсаційну вістку. Чи УНДО проковтне „фронтовік“ Паліза? Прочитали ми здивовані і минуло кілька хвилин, поки розгадали тайну тієї вістки. Вона дуже характеристична для погоні за газетними сенсаціями людей, які не мають особистих зв'язків з українцями та не орієнтуються в українських справах.

Річ ось у чому: На пропозицію редакції „Українських Вістей“ Редакція „Діла“ погодилась тимчасом, аж до відлику, обмінюватись телефонічними вітками пражського кореспондента „Діла“ та букарештського кореспондента „У. Вістей“. Кожна Редакція оплачує свого кореспондента, кожна Редакція зможеться залучити у своїй газеті чуже джерело інформації. Єдиною спонукуючою такою „трансакцією“ був голод української читачої публіки — мати якнайбільше найсвіжіших та найцікавіших відомостей про все, що зав'язало з останніми подіями у Карпатській Україні. Очевидно, що воно не має нічого спільного з партійно-політичними розбіжностями, бо це така внутрішньо-редакційна справа, що наша Редакція не вважала навіть за відповідне інформувати про це відповідальні наші політичні кола, незвані нічим з цією тимчасовою газетною суто технічною співпрацею

на одному маленькому відтинку. Редакція „Українських Вістей“ пояснила це своїм читачам у примітці до першого телефонату ред. Р. Голіна, зазначаючи, що „обі реліції в деяких справах різняються“: очевидно, мова була про релікції пражського кореспондента „Діла“ та букарештського кореспондента „У. Вістей“. Редактор „Дзєніка Польського“ прочитав замість „релікції“ — „релакції“ і через оте своє пересочення одної букви вшкварив цілу сенсаційну замітку про те, як то ФНЕ співпрацює з УНДО-м, щоб у ньому розплістись!..

Пригадуємо, що подібна історія трапилась з одним українським журналом, який вшкварив був цілу полемічну статтю проти „Діла“ прийнявши за добру монету друкарську помилку, яка зайшла у „Діла“: цитуючи вислів одного західно-європейського державного діяча, „Діла“ писало: „ліпша мала виграша, ніж велика програма“, — лихо тільки, що замість „програма“ вишло „прогрна“. Та одна буква стала причиною зайвої витрати чимало чорнила і паперу.

Гаффи „Дзєніка Польського“ не річ вишкварити у свіжій пам'яті довгий життєпис о. Августина Волошина у тій газеті, в якому то життєписі з вишкваром імені і назвища не було ні слова правди.

Конфіскують „Діло“ у Крем'янці.

18. березня у Крем'янці поліцейські Ярош і Муль підійшли на вулиці до листоноша, який видавав п. Остапові Климчукові поштову рекомендаційну пачку. Зацікавившись змістом тої пачки, поліцейські тут-же відібрали її від адресата, отворили і побачивши в ній шість поодиноких чисел газети „Діло“ від 13. до 18. березня, сконфіскували пачку. Не складаючи нікого про-

токолу і не видавши про це повідомлення, вони віддалилися, навіть не висловивши здивованому п. Климчукові, на якій правній основі вони забрали чужу власність.

Чому у Крем'янці не можна за допомогою пошти доставити легальні, процензуровані українські газети — навіть у рекомендаційних посылках?

Весняні новини
у великому виборі та
Міжянівські шовки

ПОРУЧАЄ

ЛЕЩКІВ

Львів, ул. Коперника 2.

Тел. 258-88.

НОВИНКИ

ЧЕТВЕР

23

БЕРЕЗЕНЬ

От. ст. 10. березня 1939.

Кондрата і Коперника

Лит. Віктора.

Сонце: exia — 5.21, axia — 17.41.

Місяць: exia — 6.45, axia — 21.14.

Завтра: 24. березня. Пятниця.

От. ст. 11. березня 1939.

Софроніа.

Лит. Гавриїла.

Сонце: exia — 5.19, axia — 17.45.

Місяць: exia — 7.16, axia — 22.21.

— ПЕРЕПРОШУЄМО НАШИХ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ, ЩО „ДІЛО“ В ОСТАННІХ ДНЯХ ПОЯВИЛОСЯ І НИНІ ПОЯВЛЯЄТЬСЯ У ЗМЕНШЕНОМУ ОБЕМІ 8-МИ СТОРІНОК. З ПРИТІСКОМ ЗАПЕВНЮЄМО, ЩО ЦЕ ТІЛЬКИ КІЛЬКАДЕННИЙ ВИНЯТКО-

вий випадок, СПРИЧИНЕНИЙ ТЕХНІЧНИМИ ТРУДНОЩАМИ. ЯК РЕКОМПЕНСАТУ ПРИНЕСЛИ МИ 16 СТОРІНОК ГАЗЕТИ В ПЯТНИЦЮ ПОРУЧ ІЗ ТАКОЮ САМОЮ ГАЗЕТОЮ В СУБОТУ ТА 8-МИ СТОРІНКОВЕ ЧИСЛО В НЕДІЛЮ. В НАЙБЛИЖЧИХ ДНЯХ, МОЖЕ ВЖЕ ЗАВТРА-ПІСЛЯЗАВТРА ПОВЕРНЕМОСЯ НАЗАД ДО 10-ТИ СТОРІНКОВОГО ВИПУСКУ ЩОДНЯ ТА 16 СТОРІНОК ПІД НЕДІЛЮ. ЗА ДНІ, В ЯКИХ ГАЗЕТА ВИХОДИЛА ЗМЕНШЕНА, ДАМО ШЕ ОКРЕМО РЕКОМПЕНЗАТУ ЗБІЛЬШЕНИМИ ЧИСЛАМИ.

— МАГАЗИН БІЛЛЯ І ПОСТЕЛІ МИХАЙЛА ПРОЦЯ, ЛЬВІВ — РИНОК 14 поручає: КОВДРИ, МАТРАЦІ, готові подушки і піра, простирала, пошєвки і всяке найвибагливіше жіноче і мужське блях. — Ціни дуже низькі — товар першорядний. 442 —30

— Лиси, пелерини, боа, готові і на замовлення поручає Юліян Гаушевський Львів, пл. Коперника 3 і. п. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня дешєві перерібки.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Пятниця, 22 березня 1908.

ВІДНОСИНИ МІЖ ЧЕХАМИ І НІМЦЯМИ.

„Здається, що у відносинах між чехами і німцями зміниться на лусь зміну і мабуть прийдє до нових виборів знову до компромісу, як у 1879 р. О-бом сторони надали думє дотеперішній стан. Нині розбиті на партії лібералів, народівцє і з пруських тенденцій і антисемітє, бачать, що тратать у чєхїй ґрунт під ногами, що самі тамошні німцєві не погоджуютьсє на поведінку своїх політиків. Щоб утримати свій вплив у Чєхїї та в державі, німцєві помиритисє з чєхами. З другєго боку чєхи бачать, що супроти німцїв вони не вєсли на дєлє втриматисє. Авєстро-німцєвський союз замєдєтє силєм, щоб не впливав таємє на відносини з Авєстрієй.“

АНГЛІЙСЬКО-НІМЦЬКИЙ СОЮЗ.

„Кельнсьє Цайтунґ“ пишє, що між німцєвським царєм та англїєвським королевою підбулєся надєвєліміна думє сердєчних листів і Цар приймє з великими радощами запросини королеви та єїсє, що в лїтї прийдє в гостини до своєї бачки. Цар поїдє до Англії в супроводі малєї флєтїли. З цього фєту та далєших іншєх можна робити висновєк, що між німцєвським і Англією ладитьсє спрєдї лєжкє сєдє, але лєа має бути його мєтє, досї невідомє. Гр. Герберт Бїсмарк вїїхєв унє до Лєндону з пропозицієй. Бїсмаркє щодо того союзу.

— Повне видання творів Лєсї України в 10 томах в передплатї 35 зєл. Замовлєня в рєсє по зєл. 5 або за готівку зєл. 30 прєсїмо надєлати на адресу В-ва „Українськє Книгоспєд“, Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вжє вїїхєв з друку IV. том. 434 —1

— Звернїть увагу знайомим, що модє торєвки, парасолї, течки, валїзки, пухрєсє, портрєлі і т. п. — дарункє — купуємє тїльки в українськєх магазинїх шкїр, і подорєж, галєантерїї — ТЕХА — Богдан Гринь, Львів, Шайнохї 3. 4214

— Центральні і збірні антєни встєлаєсє вїїдє з обов'язуючими приписами Городєвськєго Сєрєства — Електротєхнїчнє фїрма „Е-ком“ — Львів, Сикєтєвськє 29. тел. 203-30. 12

— В Українському Лікарському Товариствї черговї сходи́ни членів в п'ятницю 24. берєзє в год. 7. вєчїр у салї засїдань Українськєго Шпїтєля. На сходи́нах демонстрація вїїдєлє поодиноких вїїдєлєлє шпїтєля. Засїданє вїїдєлє вїїдєлєтьсє в понєдїлок 27. берєзє в год. 7. вєчїр у власній домівцї. На дєлєшї порєдєк зєїти поодиноких комїсїй.

— Зєичайні Загальні Зборї кооп. „Дїлє“ у Львовї вїїдєлєтьсє в п'ятницю 24. берєзє в р. в год. 17. при вул. Городєвськїй 5. (Ринєк 96).

— Ширшї сходи́ни Мєлодїї Громєлєх 24. берєзє (чєтєр) в год. 19.30 вїїслухєтьсє рєфєрату Вп. д-ра Івана Копєчєа про тє „Хтє замєчє Велику свїтову вїїну“. Вєступ дєлє чєлєв і вїїдєлєлєх нїмїх гостєх за згодою одного чєлєа Рєсє Товариства.

— Науковє Товариство ім. П. Мєгєлє у Львовї повїдомлє, що в сєрєдє 23. III в год. 11. салї „Українськїй Бєсїдї“, вул. Рутєвськєго (Рєсє родїлїй Дїм) вїїголєсїть вїїклад п.Ромєнєвськєго і.п.: „Лїтерєтурє Закарпатськїй України“ з вїїдєлєлєх тєїсїями.

— Арєштєваннє просвїтнього оргєнізаціє 6. берєзє ц. р. поліцїє перевєзє оско́му рєсє аїю (трєтьє з чєргї в цьому рєсє) з мєсєкєм рєсє вїїтнього інстрєкторєа при фїлії „Прєсє“ у Турпї Андрїя Горєчкєа. По рєсєїзї його вїїдєлєлє вєлїтє та примїсїтє в судєвних арєштєх у Турпї вїїдєлє 13. ц. м. перевєзє зє арєштє в кружєного Сузу в Самборї.

— Не дають дозволу на українськї вїїдєлє Турчанїнї. Вїїдєлє осєнї турчєвськє старєсє і дєлє українським установам дозволє вїїдєлє булє імпрєзї, хоч бї навіть лєжкє рєсє аматорськїх вїїдєлєлє. Не дозволяють вїїдєлєлє

Гальо! Тернопіль і околиці
РЕСТОРАН ПІД „КОРОНОЮ“
Львів, Ягєйлєвськє 11.

— найбєльшє вибагливєсє, найбєльшє чєлєсє, найбєльшє чєлєсє

на висвітлення фільми „До добра і краси“, хоч турчакське кіно висвітлює кілька разів тиждень по різні фільми та відбуваються без перешкод польські та жидівські вистави.

— Іспит зрілості в середніх школах Перемишля. Письменний іспит зрілості в перемишльських школах почнеться 25. квітня п. р. Устні іспити відбуватимуться у другій половині травня. Як відомо, по думці розпорядку міністерства шляхетства іспити зрілості мусять покінчитися цього року перед 31. травня.

— Тартак у Стрию. У Стрию почав працювати паровий тартак фірми „Ка-га-ге“, в якому зістало працю 42 тамошніх безробітних.

— Електричний струм убив троє людей. Львівський цивільний суд має твердий горіх розгрісти. Минулого року трапилася в Бібрі така подія: 12-літній син бляхаря Гедале Брандвайна вибіг рано в сторону городу біля вілли ЗУСУ в Бібрі. По хвилині сусіди повідомили батьків хлопця, що їх син лежить без пам'яті на подвір'ї вілли. Батьки вибігли, щоб рятувати хлопця, який уже не жив і самі впали трупом. Виявилось, що вони всі згинули від електричного струму. Урваний антенний дріт лежав на незабезпечених іззовні електричних проводах на даху й на залізній сітці огорожі так, що все було навантажено смертельним струмом. Гедале Брандвайн згинув, тримаючи антенний дріт у руці. Його мати доторкнулася ринви, батько заціпив за сітку огорожі. Вілла була вже в той час незамешкана. Останній локатор зізнав, що коли вія випроводився, то покликав монтера тамошньої електрики, щоб він вилучив струм. Однак монтер забрав тільки чисельник, а струму не вилучив. По Брандвайнах залишилося двоє малолітніх дітей (6- і 10-літні дівчата) тому визначений судом опікун зголосив скаргу проти власника електрики у Бібрі Льва Урбанського, домагаючися 5.000 зол. відшкодування та моральну кривду і ренту для сиріт по 30 зол. місячно. Цю справу розглядає тепер цивільний суд, бо карний суд уморив справу, тому, що не міг рішитися, чи трагічна подія трапилася внаслідок необережності каригідного занедбання електрики чи може фатального збігу обставин.

— Обікрали у Львові варшавського актора. Відомого варшавського ревізового актора-співача Маріяна Рентгена обікрали злодії в готельній камері саме в тому моменті, коли він ладився виїхати до Варшави, пакувався і на хвилину вийшов зі своєї кімнати у Варшавському Готелі. Злодій забрав дорожечинності й готівку, разом на суму 1.400 зол.

— Львівська хроніка. До шевської робітні О-сипа Кісевича при вул. Бернштайна вломилися вчорашньої ночі злодії і забрали обуву, вартості 800 зол. — Рахеля Друкер, вул. Зибанкевича 21 потрапила через власну необережність півлітро у паяску денатурованого спирту на гарячу кухню, бляху. Спирт запалився, при чому Друкерова сильно попарилася на цілому тілі. — Поліція арештувала Ізаака Васермана і Якова Гродера під з'їздом, що вони украли перед кількома днями Борухові Фальберові 100 зол. і Миколі Гроденському 60 зол.

— У Кремені не було катастрофи на озері. ПАТ спростовує вістку, що її принесли вчора всі польські часописи. Як ми, буцім то в Борсуках пов. Кременець затонуло на озері підчас хвилювання 45 дітей. Виявляється, що такої події не було ні в Борсуках, ні в іншій місцевості кременецького повіту.

— Помість гриппу в Лодзі. Грипп, яка трохи притихла була, в Лодзі набирає тепер знову характеру помісти. Лікарі не можуть собі дати рада і не встигають обслужити всіх хворих. На жаль хвороба має доволі легкий хід та не викликає ускладнень.

— Крадіж чеків у лодзькій радіовисильні. Протягом кількох тижнів в лодзькій радіовисильні трапилася сенсаційна крадіж у незвичайно тяжких умовах. З бюрка касиєра і рахівника украли хтось чекову книжечку, відомі радіовисильні, підняв із konta радіовисильні 17.000 зол. Поліція перевела слідство та встановила досить техніку лодзької радіовисильні Войціха Клімовича.

— Вбитого повісили в лісі. В оборському лісі біля Варшави знайшли в лісі повішеного на дереві трупа якогось чоловіка. Негаймо покликати поліцію, яка ствердила, що повішеника не знайшли ніяких документів. При трупі знайшли тільки документи. По вигляді й одязі загрозливо, що повішеник це якийсь поляк. Ніхто з околиці не пізнав трупа.

— Зникла малятка. Давид Манахм із Бібрі повідомив прокуратуру, що Міріам

ВІДГУКИ ДНЯ.

Кров і серце.

На сторінці 295. II. тому „Книги Знання“ в таке (в скороченні): Кров (sanguis) рідинна, що кружить у кровоносних судинах тіла людини. Складається з рідинної білкової і завішених у ній білих і червоних тілець та кров'яних платівок. Червоні тільца крові містять у собі червоне барвильє крові. В однім кубічному центиметрі є їх чотири і пів мільйона. І ще багато говорить уступ „Книги Знання“ про найціннішу рідину на світі.

Але чи це вже все, що про цю рідину можна сказати? Напевно ні!

От хочби таке: Що не всі люди на світі в однаковій кількості проливають її і не однакові добра за те здобувають. Дорожча вода від золота, але світовий ринок, отой безоглядний, безсердешний лихвар, рідко коли виступає справедливо і згідно з дійсною її вартістю. Часом, для спекуляції, кожну краплю рекламують по всім усядам, часом цілу ріку старається закрити аркушами паперів, засипати попелом пожарищ. На деякий час і одне і друге вдається, та тільки на деякий час. Аркуші паперу змитає вітер, спалює сонце, розможе дощ і швидко по них навіть слід не лишається. А попіл всякає і творить разом з отою рідиною найбільш родючу почву на землі.

І ще одно: квіти на такий почві ніколи не вянуть...

На сторінці 69. III. тому „Книги Знання“ стоїть таке:

Розенберг та її брат Хіль знушаються над тещею Розенберговою, 70-літньою Рифкою Манахм. Розенбергова, яка вела робітню горсетів, хотіла позбутися тещі та захопити її мешкання. Тому обоє, Давид і Міріам, робили найрізноманітніші пакости тещі, морили голодом, обливали її дотом і т. д. Старушка мусіла перебувати майже весь час на дворі, бо боялася вертатися до хати та під впливом знушань і холоду захоріла. Прокуратура почала слідство.

— Вибух у копальні. У підземеллях копальні „Визволене“ в Хожові трапився вибух, в якому мало що не втрачено життя 2 робітників. Рудольф Канлора й Тома Філя. Оба, не знаючи, що вони знаходяться в загроженій околиці, біля місця, в якому розсаджують вугляну стіну, залишилися там без забезпечення. В одному моменті вибух заложив набій і обох робітників присипали обвалом вугілля. Обоє ранених робітників відвезли до лікарні.

— Застрілили пачкаря. Гранична сторожа в Хожові придержала пачкаря Жигмонта Гавліка зі Свентохловиць. Коли сторож вів Гавліка до арешту, той вирвався з рук сторожа й намагався втікати. Коли пачкар не хотів на заклик задержатися, сторож вистріляв і положив пачкаря трупом на місці.

— Сніговія в Басарабії. Над місцевістю Альба Чітатя (Акерман) перейшла сильна сніжна зима. Величезні верстви снігу, які прикрили цілу околицю, стримали рух по дорогах і спричинили сильні спізнєння в залізничній комунікації.

— Незалежна преса в Німеччині замирає. В Гамбургу перестав виходити незвичайно почитаний щоденник „Гамбургер Нахріхтен“, який існував уже більше, як 150 літ і був колись органом першої Німеччини Бісмарка. Одночасно перестав теж виходити „Гамбургер Нахріхтен ам Міттаг“ пополудневний часопис того самого видавництва.

— Геройська смерть дівчинки. В місцевості Вергато (Італія) вибухла небезпечна пожежа в ліску, де бавилося троє дітей. Дітей обхопила паніка й вони почали втікати наосліп та були напевне згинули у вогні, якби не притримість думки 9-літньої дівчинки, яка виставляючи на небезпеку власне життя врятувала обох братчиків. Коли дівчинка переступала поріг обхоплену вогнем, на ній зайнялася суконка. Не зважаючи на біль, геройська дівчинка занесла братчиків у безпечне місце, однак при тому так важко попарилася, що в лікарні померла. Смерть героїської дівчинки викликала в цілій околиці велике враження.

— Товариський клуб у синагозі. Німецький банк у Клайпелі продав перед трьома днями на ліквітації за незаплатені комунальні податки клайпелську синагогу. Будинок синагоги купила клайпелська націонал-соціалістична організація, яка хоче в синагозі улаштувати розривковий товариський клуб.

Серце (cor) головний орган кровоносної системи. Складається з двох відділених від себе половин. Кожна половина переділена певною перетинкою на дві частини: передсердя і комору. Здорове серце виконує 70—80 скорочень на хвилину.

І ще багато написано там про серце, про той дуже-дуже дивний кусень мяса завішений у людських грудях.

В енциклопедії нема місця на ширший опис, тому й серце займає тільки кілька рядків. Інакше не може бути в енциклопедії, але не в житті.

Хто з нас не знає серця! Скільки разів зминяло воно в нас свою ритміку і свою кількість ударів на хвилину! Чи не було від чого. Воно, мов найбільш чуткий сейсмограф, мотує кожне стрясення нашого мізку. Кожна думка, немов рильцем, різьє сліди на серці, одні — ледви помітні, другі — глибокі та болючі. По тих ледви помітних часом навіть спомин не лишається, по тих глибоких та болючих о-стаються до віку карби на серці.

„В кого камінь замість серця — в того правда на світі“ — каже народна мудрість.

Велика правда, але ніхто з людей не може свого серця зробити каменем, коли воно не скаменіло ще в утробі матері.

Але кожний може стиснути його в кулаці сильної волі, щоб не розмякшувалося під впливом якогось нещастя.

І ще одно: може не допустити, щоб воно, оте чутке і вразливе серце, товклося за сильно. Бо тоді притуплює собі слух, ослаблює зір і стає легко жертвою у життєвій праці.

Галактіон Чімка.

† Посмертні згадки.

О. ЛЕВ ЮРЧИНСЬКИЙ.

О. Лев Юрчинський, парох Доброїрки, помер 20. ц. м. Похорон відбудеться в четвер 23. ц. м. в Доброїрці.

О. Лев Юрчинський уродився в Клебанівці збараського повіту в 1871 р. Був сином дяка, по maturі деякий час учителював на селі. По скінченні теології був сотрудником у Дегові рогатинського повіту (р. 1895), де працював у місцевих читальнях „Просвіти“ у Псарах і Дегові. По трьох роках став парохом у Помонятах, де був селом до нар. роботи. Побудував читальню, організував та оживляв товариства і брав участь у політичному й культурно-освітньому житті околиці й повіту. В 1917. р. приїхав до Доброїрки збараського повіту. Село було тоді під впливом роботи відомого соціалістичного діяча Остапчука — нині воно має інший ангаж. Завдяки його роботі Доброїрка тепер одно з найсвідоміших сіл у повіті. А в Збаражі не було ніодної наради, ніодних зборів, де не було б о. Льва Юрчинського, не було теж ніодної збірки в повіті чи в селі, де його рука відмовила б допомогти. У всякій національній акції брав живу участь і співпрацював з такими людьми, як Шмігельський, лікар Білинський, пок. декан Заячківський та ін. Його хата була до самої старости прибіжищем молодих учнів і студентів парохії. Варто ще згадати, що за української влади виконував о. Юрчинський якийсь час функції комісара повіту — потім емігрував з армією разом з іншими діячами за Збруч. По повероті ще багато натерпівся і потерпів двічі на здоров'я та майні. Вічна пам'ять прикладному священикові і доброму громадянину!

Театри.

Великий Театр.

Середа 22. III. год. 7.30 „Маскаради“. Четвер 23. III. год. 7.30 „Дім без брехні“.

Театр Різнородностей.

Середа 22. III. год. 7.30 „Буря над Шонгаєм“.

В четвер 23. п'ятницю 24 і суботу 25. III. з'являється нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ПЕРЕМІШЛЯНИ:

22. III. Буря над Потаповом.

Дни 1, 2, 3 і 4. IV. гратиме театр у Львові.

Театр Я. Стаднина.

ПЕРЕМІШЛЯНИ:

22. III. Люди за хри-.

23. III. Хам.

Український Народний Театр ім. М. Садояського.

РАНА РУСЬКА.

22. III. Ретеман Подуботок.

